

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce **J. K.**, zastoupeného JUDr. Štěpánem Bednářem, advokátem se sídlem v Plzni, Rooseveltova 16, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem v Ostravě, 28. října 117, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 4. 2007, č. j. 58 Ca 4/2007 - 13,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátovi JUDr. Štěpánu Bednářovi **se určuje** částkou 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou včas se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného usnesení krajského soudu, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2004, č. j. DSH/6067/04/LI, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí ze dne 18. 11. 2003, č. j. OD/2127/03/Le-181, tak, že bylo ve výroku a odůvodnění tohoto rozhodnutí opraveno datum spáchání skutku na 1. 8. 2003 ve 23.30 hod. Ostatní části výroku a odůvodnění zůstaly beze změny. Citovaným rozhodnutím městského úřadu byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání přestupku proti plynulosti a bezpečnosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. f) a přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. ch) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění

pozdějších předpisů. Krajský soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) jako opožděnou, neboť napadené rozhodnutí žalovaného bylo advokátovi stěžovatele doručeno dne 27. 5. 2004, zatímco žalobu proti němu stěžovatel podal až dne 29. 1. 2007, tedy po uplynutí zákonem stanovené dvouměsíční lhůty.

Proti tomu stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvod stanovený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Připouští, že měl pro řízení o odvolání před žalovaným advokáta, který zřejmě rozhodnutí o odvolání obdržel, avšak stěžovatele pouze informoval o tom, že se již nedá nic dělat a žádný jiný opravný prostředek neexistuje. Stěžovatel poukazuje na to, že až nyní ve výkonu trestu měl možnost seznámit se s možností podat návrh ke krajskému soudu, který může přezkoumat rozhodnutí správního orgánu. Domnívá se, že byl svým advokátem uveden v omyl, a že krajský soud pochybil, pokud k těmto skutečnostem nepřihlédl a nevzal v úvahu, že nebyl o možnosti podat žalobu k soudu poučen. Tímto postupem ho krajský soud připravil o možnost podat nápravný prostředek, kterým by mohl namítat, že se „přestupku“ dopustil v situaci krajní nouze. Navrhuje tedy, aby zdejší soud usnesení krajského soudu zrušil.

Žalovaný se ve svém vyjádření zcela ztotožnil se závěrem obsaženým v napadeném usnesení a stěžovatelovu žalobu považuje za podanou opožděně.

V replice k vyjádření žalovaného, nazvané jako protest, stěžovatel upozorňuje na možnost navrácení promeškané lhůty z důvodu trvající překážky, na kterou přišel při studiu trestního procesního práva. Uvádí také, že si je vědom svého pochybení, když se neúčastnil všech jednání konaných v přestupkovém řízení, avšak musel se starat o nemocnou družku. Chybně se tedy spolehnul na svého zástupce; ten jeho práva neobhájil a nesdělil, že stěžovatel v době, kdy měl přestupek spáchat vezl automobilem do nemocnice svoji nemocnou družku postiženou záchvatem.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

V kasační stížnosti je uplatněn důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Tuto nezákonnost spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud žalobu odmítl jako opožděnou, aniž by zohlednil okolnosti případu, zejména to, že nebyl advokátem poučen o možnosti podat žalobu k soudu.

Ze spisu k tomu vyplývá, že rozhodnutí žalovaného napadené žalobou bylo doručeno do vlastních rukou advokáta Mgr. Jiřího Čaply dne 27. 5. 2004 (tato skutečnost je zřejmá z doručky, která je veřejnou listinou a jejíž správnost je tak předpokládána). Součástí spisu je i generální plná moc ze dne 28. 1. 2004, kterou stěžovatel zmocnil zmíněného advokáta ke všem právním úkonům a mj. i ke svému zastupování v přestupkovém řízení. Žalobu proti tomuto rozhodnutí však stěžovatel podal k poštovní přepravě až dne 29. 1. 2007. Tyto skutečnosti ostatně stěžovatel nezpochybňuje.

Lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je stanovena v § 72 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo

žalobci oznámeno doručení písemného vyhotovení, nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podle čtvrtého odstavce citovaného ustanovení zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout. Ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) účinného do 31. 12. 2005, stanoví, že má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník řízení osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu.

V dané věci je tedy zřejmé, že stěžovatel měl v řízení zástupce s plnou mocí pro celé přestupkové řízení, kterému bylo rozhodnutí žalovaného doručeno dne 27. 5. 2004. S ohledem na shora citované ustanovení správního řádu nebylo třeba, aby bylo doručováno přímo stěžovateli, neboť se nejednalo o situaci, ve které by měl stěžovatel něco osobně vykonat. Pokud pak stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí žalobu až dne 29. 1. 2007, není tato žaloba podána v zákonem vyžadované dvouměsíční lhůtě a je třeba ji považovat za podanou opožděně. Vzhledem ke znění § 72 odst. 4 s. ř. s., který zapovídá prominutí zmeškání lhůty pro podání žaloby, nelze zohlednit ani žádné jakkoli závažné okolnosti, které překročení lhůty k podání žaloby způsobily. Uvedený závěr zdejší soud zaujal již ve svém rozsudku ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004 - 57, dostupný na www.nssoud.cz, kde uvedl, že je-li žaloba podána opožděně, nemůže soud zkoumat, z jakých důvodů nebyla dodržena lhůta k podání žaloby, v důsledku jakých skutečností došlo k překročení lhůty, či kdo zmeškání lhůty zavinil. Soud nemůže svým rozhodnutím zmeškání lhůty prominout a žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat.

V případě zmeškání lhůty pro podání žaloby tak nelze použít institutu navrácení lhůty [ten je ostatně přípustný pouze v trestním řízení a nikoli ve správním soudnictví, jež není ovládáno zákonem č. 141/1960 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), nýbrž zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní] ani institutu prominutí zmeškání lhůty, jehož použití je jinak ve správním soudnictví obecně přípustné (§ 40 odst. 5 s. ř. s. *„Nestanoví-li zákon jinak, může předseda senátu z vážných omluvitelných důvodů na žádost zmeškání lhůty k provedení úkonu prominout. Žádost je třeba podat do dvou týdnů po odpadnutí překážky a je třeba s ní spojit zmeškaný úkon. Lhůtu určenou soudem může obdobně předseda senátu také prodloužit.“*). Nejvyšší správní soud si je vědom možné tvrdosti, kterou nemožnost prominutí lhůty může někdy způsobit, nicméně se nedomnívá, že by to mohla být stěžovatelova situace. Je třeba totiž poukázat na to, že stěžovatel byl v přestupkovém řízení zastoupen advokátem, který měl hájit jeho práva. Pokud pak stěžovatel tvrdí, že jej advokát uvedl v omyl sdělením, že proti rozhodnutí žalovaného v přestupkovém řízení „se již nedá nic dělat“, nejedná se v žádném případě o okolnost, která by mohla vést k prominutí zmeškání lhůty, a to ani kdyby aplikace tohoto institutu připadala v úvahu. Tvrzené pochybení advokáta totiž jistě není „vážným omluvitelným důvodem“, už jen kvůli obecné právní zásadě „neznalost práva neomlouvá“. V případě, kdy je klient přesvědčen o tom, že advokát nechrání jeho práva a oprávněné zájmy, je oprávněn využít zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, který upravuje „profesní život“ advokáta, a to včetně případné kárné odpovědnosti. Domnívá-li se pak, že mu činností advokáta byla způsobena škoda, může ji vymáhat v rámci civilního řízení. Zopakovat však je třeba, že zmeškání lhůty k podání žaloby prominout nelze vůbec (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

Vzhledem ke všemu uvedenému shledal Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu správným a zákonným a uplatněný důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tak nezjistil; proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 (§ 120) s. ř. s., když stěžovatel ve věci úspěšný nebyl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a 2x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, tj. 4800 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený advokát je plátcem DPH přiznal mu soud také částku odpovídající dani ve výši 912 Kč, celkem tedy 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu